

ALLAH'IN RAZI OLDUĞU DİN*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Alâ-kül-li hâlin ve fî külli hîn... Nahmedühû bi-cemîi mehâmidih... Lehü'l-hamdü kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih... Ve's-salâtü ve'sselâmü alâ-seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ muhammedini'lmustafe'l-mahmûdü'l-emîn... Ve âlihî ve sahibihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ-yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu teâlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasîli ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

أَبْشُرُوا يَا مَعْشَرَ صَعَالِكِ الْمُهَاجِرِينَ بِالنُّورِ
التَّامِّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تَدْخُلُونَ قَبْلَ أَغْنِيَاءِ النَّاسِ
بِنِصْفِ يَوْمٍ وَذَلِكَ خَمْسُمِائَةِ سَنَةٍ
(حم. د. عن أبي سعيد)

RE. 7/6 (Ebşirû yâ ma'şere saâlîki'l-muhâciri-ne, bi'n-nûri'ttâmmi yevme'l-kıyâmeti, ted-

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

hulûne'l-cennete kable ağniyâi'n-nâsi bi-nısfı yevmin, ve zâlike hamsü mieti senetin.)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah cümlelerinden razı olsun... Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin sevdiği, razı olduğu Habîb-i Edibinin yolunda yaşayıp, huzuruna yüzü ak, alnı açık varmayı; cennetiyle, cemaliyle müşerref olmayı Mevlamız cümlelerinize nasib eylesin...

Bunun yolu Peygamber SAS Efendimiz'e hüsn-ü ittibâ, en güzel tarzda ittibâ etmek, olanca gayretimizle onun sünnetine sarılmak olduğu için, Peygamber SAS Hazretleri'nin hadîs-i şerîflerini okuyarak sünneti hakkında daha derin bilgi sahibi olmaya gayret ediyoruz. Hocalarımızın bize emri, tavsiyesi; camiamızın, tekkemizin eskiden beri usulü bu olmuş. Kur'an-ı Kerîm'e, sünneti seniyyeye sarılarak yürümek, maneviyat yolunda bid'atlardan şiddetle kaçınmak olmuş. Onun için yine hadîs-i şerîfleri okumaya devam edeceğiz.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına ve izah edilmesine başlamazdan önce, Peygamber Efendimiz Muhammed-i Mustafâ Hazretleri'ne bağlılığımızın, sevgimizin, saygımızın, bir nişanesi olmak ve rûh-ı pâkine takdim kılınmak üzere; ve onun cümle âlinin, ashabının, etbainin, ahbabının ruhlarına hediye olmak üzere; sâir enbiyâ ve mürselîn ve cümle evliyâullah ve mukarrabînin ruhlarına ve hâsseten Ümmet-i Muhammed'in mürşidleri olan ulemâ-i muhakkikîn verese-i Nebî sâdât ve

meşâyah-i turuk-ı âliyyemizin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu hadîs-i şerifleri bize kadar nakil ve rivayet eylemiş bulunan bütün hadis alimlerinin ve râvilerin ruhlarına; ve eseri te'lif eylemiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Hocamız'ın ve kendisinden feyiz aldığımız Hocamız Muhammed Zâhid-i Bursevî'nin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu beldeleri fetheden fatihlerin, Fâtih Sultan Mehmed Hanın, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhlarına hediye olsun diye; bu beldeyi düşmanlardan korumuş ve temizlemiş olan mübareklerin ruhlarına hediye olsun diye;

Cümle hayır ve hasenât sahiplerinin ve bilhassa içinde toplanıp, ibadet edip hadis-i şerifleri okuduğumuz şu caminin bânîsi İskender Paşa Hazretleri'nin ve tekrar tekrar tamir ve tevsi eyleyenlerin kendilerinin ve geçmişlerinin ruhları için;

Uzaktan ve yakından bu hadîs-i şerîfleri dinlemek üzere gelmiş olan siz mübarek kardeşlerimizin ahirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhları için;

Biz yaşayan müslümanların da Rabbimizin rızasına uygun ömür sürüp, sünnet-i seniyye-yi nebevîye temessük eyleyip, Kur'ân- ı Kerîm'in yolunda yürüyüp, Rabbimizin rızasına vâsıl olup,

cennetiyle ve cemâliyle müşerref olmamız için bir *Fâtiha*, üç *Ihlâs- ı Şerîf* okuyalım, öyle başlayalım, buyurun!

a. Müjdeler Olsun Ey Fakir Muhacirler!

Okuduğumuz hadîs-i şerîflerin metnini ve kaynaklarını, Arapça'sını, kelimelerini merak edenler olabilir, her şeyimiz pırıl pırıl, açık olarak ortada; tahkik ve tetkik edilsin diye biz de isteriz. O bakımdan okuduğumuz hadîs-i şerîflerin kaynağını söylüyoruz.

Bu hadîs-i şerîfler cennetmekân Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddîn Hocamız RH.A'in cem' ve telif eylemiş olduğu *Râmûzu'lEhâdîs* isimli kitabın 7. sayfasındadır. 6. hadîs-i şerîf ve mütebakisini okumaya devam edeceğiz. Vaktimiz yettiğince okuyup, ondan sonra hatmimizi tamamlayıp dersimizi tatil edeceğiz. Meclisimiz inşaallah ecirli, sevaplı olarak bitmiş, dağılmış olur.

Birinci hadîs-i şerîfi Ebû Saîd el-Hudrî Hazretleri rivayet eylemiş. İbn-i Abdilber'de, Ahmed ibn-i Hanbel'de, Ebû Dâvûd'da, Beyhakî'de mevcut. Peygamber SAS Hazretleri muhacirlerin fukarasına müjde vermiş:¹

أَبْشِرُوا يَا مَعْشَرَ صَعَالِكِ الْمُهَاجِرِينَ بِالنُّورِ
التَّامِّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تَدْخُلُونَ قَبْلَ أَغْنِيَاءِ النَّاسِ
بِنِصْفِ يَوْمٍ وَ ذَلِكَ خَمْسُمِائَةِ سَنَةٍ
(حم. د. عن أبي سعيد)

¹ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.X, s.85, no:3181; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.63, no:11622; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.382, no:1151; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XXII, s.477, no:4559; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.335, no:10492; Ebû Saîd elHudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.467, no:16576; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.I, s.109, no:158.

RE. 7/16 (*Ebşirû yâ ma'şere saâlîki'l-muhâciri-ne, bi'n-nûri'ttâmmi yevme'l-kiyâmeti, ted-hulûne'l-cennete kable aġniyâi'n-nâsi bi-nısfı yevmin, ve zâlike hamsü mieti senetin.*)

(*Ebşirû*) “Müjdelenin, sizlere müjdeler olsun, ne mutlu sizlere, beşaret olsun sizlere! (*Yâ ma'şere saâîki'l-muhâcirin*) Ey muhacirlerin fukarası topluluğu!”

Muhacirler; Peygamber SAS Efendimiz'in etrafında toplanmak, onun eşsiz feyzinden istifade etmek için diyarlarını, kabilelerini, şehirlerini, mallarını, ailelerini, akrabalarını terk ettiler. Medîne-i Münevvere'ye geldiler, Efendimiz'in etrafında toplandılar.

Hicret emr olunmuştu; Peygamber Efendimiz emretmişti; hem İslâm'ın öğrenilmesi için şarttı, hem müslümanlar o kaldıkları yerlerde eza cefa görüyorlardı, burada derlenip toparlanmaları lazımdı, hem de müslümanların belli bir yerde bir güç oluşturması lazımdı; hicret emredilmişti. Onun için bu mübarekler de Rasûlüllah Efendimiz'in işareti üzerine, Kur'ân-ı Kerîm'in ayetleri sebebiyle hicret ettiler.

Kur'ân-ı Kerim'de ayet-i kerimeler var; eğer bir insan bulunduğu beldede baskı görür, İslâm'ı yaşayamaz, Allah'ın farzlarını yerine getiremez, ibadetlerini ifa edemez de suçlu ve günahkâr olarak ölürse onun başına neler gelecek?

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنفُسِهِمْ قَالُوا

فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا
أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَئِكَ
مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا

(النساء: ٩٧)

(Inne'llezîne teveffâhümü'l-melâiketü zâlimî enfüsihim kâlû fîme küntüm) [Kendilerine yazık eden kimselere melekler, canlarını alırken, “Ne işte idiniz?” dediler. (Kâlû künnâ müstad'afîne fi'lardı) Onlar, “Biz yeryüzünde çaresizdik.” diye cevap verdiler. (Kâlû elem tekün ardu'llâhi vâsiaten fetühâcirû fîhâ) Melekler de, “Allah'ın yeri geniş değil miydi? Hicret etseydiniz ya!” dediler. (Feülâike me'vâhüm cehennem) İşte onların barınağı cehennemdir, (ve sâet masîrâ) orası ne kötü bir gidiş yeridir.] (Nisâ, 4/97)

Cezalarının, barınak yerlerinin, gidecekleri yerin cehennem olduğunu bildiren ayet-i kerîme. İstisnâsı var:

إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ
لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا

(النساء: ٩٨)

(İlle'1-müstad'afine mine'r-ricâli ve'n-nisâi ve'l-vildâni lâ yestatîüne hîleten ve lâ yehtedûne sebîlâ) “Erkekler, kadınlar ve çocuklardan gerçekten âciz olup hiçbir çareye gücü yetmeyenler, hiçbir yol bulamayanlar

müstesnadır.” (Nisâ, 4/98)

وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَآغَمًا
كَثِيرًا وَسَعَةً

(النساء: ١٠٠)

(*Ve men yühâciru fî sebîli'llâhi yecid fi'l-ardı mürâğamen kesîren veseaten*) “Kim Allah için, dinini kurtarmak için, Rasûlüllah’ın yanına kavuşmak için, Allah’ın rızasına ermek için yola çıkarsa, çok şeyler kazanır, Allah ona imkânlar verir. Kim hicret ederse, Allah’ın yardımına, lütfuna ve genişliğe mazhar olur.” (Nisâ, 4/100) diye de müjdeler var.

Hicret ettiler ama tarla taşınmaz ki ev taşınmaz ki. Medine’ye geldiler, yoksuldular, fakirdiler, sıkıntıda idiler. Belki kendi kavmi arasında izzetli, itibarlı ve zengindi ama orada fakir oldular.

Eski yıllarda Bulgaristan’dan Türkiye’ye hicret etmiş bir kimse bilirim ki, bizim akrabamızın dükkânında hamal olarak çalışırdı. Adam tarlaları, köşkleri olup da işçiler çalıştıran bir ağayken, Türkiye’ye gelmiş, hamal olarak geçimini temin ediyordu.

Allah insanı böyle genişlikten darlığa düşürmesin, çok zor. Sıkıntılara uğratmasın. Zaten alışkın olan insan, eskiden beri fakir olan insan için çok büyük değişiklik değil ama, böyle bir sebeple hicret etmiş olan bir insan gittiği yerde çok sıkıntı çeker, canına tak eder.

İnsanın karnı tokken, ağrısı yokken, keyfi yerindeyken, hava güzelken, güneşlikken, meyvelikken, önü, sofrası doluyken Müslümanlık kolaydır. Ama yaralanmışsın; ölüm tehlikesi, açlık, kıtlık, sefer var, terlemişsin, yorulmuşsun, karşına çeşitli sıkıntılar, başına çeşitli üzücü hadiseler gelmiş, arkadaşlarla problemler var, vesaire...

İşte asıl imtihan o zaman meydana çıkıyor. O zaman müslüman kalmak, o zaman Müslümanlığa yine candan bağlı olmak, o zaman yine Allah'ın yolunda fütur getirmeden yürümek has müslümanların işi; vefalı, dayanıklı Müslümanların, cefakeş insanların işi. Zor bir şey ama sevabı büyük.

Bu hadîs-i şerîfte Peygamberimiz diyor ki:

(Ebşirû yâ ma'şere saâlîki'l-muhâcirin) “Ey muhacirlerin fakirleri topluluğu, müjdelenin!” *Ma'şer*, topluluk demek.

“Ey o fakirler topluluğu, size müjdeler olsun, müjdelenin, Allah'ın size büyük mükâfatları var. Bilesiniz ki müjdeler olsun ki ileride sevinecek durumunuz var!” demiş oluyor.

Ne ile müjdeliyor: *(Bi'n-nûri't-tâmmi yevme'l-kıyâmeti)* “Kıyamet gününde eksiksiz, tam bir nura mazhar olacaksınız, pırıl pırıl bir nuraniyete sahip olacaksınız.”

İnsanların nura ihtiyacı olan o günde sizi ihata eden bir nura; önünüzden, sağınızdan, sizi aydınlatan bir nura sahip olacaksınız.

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى نُورُهُمْ
بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ

(الحديد: ١٢)

(*Yevme tera'l-mü'minîne ve'l-mü'minâti yes'â nûruhüm beyne eydîhim ve bi-eymânihim*)
[Mümin erkeklerle mümin kadınları, önlerinden ve sağlarından, amellerinin nurları aydınlatıp giderken gördüğün gün...] (Hadîd, 57/13) ayet-i kerîmesinde bildirilen o nur.

Pırıl pırıl nuraniyet içinde olacaksınız; zulmette, sıkıntıda değil. Rûz-ı mahşerde, kıyamet gününde tam, eksiksiz bir nura kavuşacaksınız.

(*Tedhulûne'l-cennete kable ağniyâi'n-nâs*)
“İnsanların zenginlerinden, varlıklılarından daha erken cennete gireceksiniz. Daha önceden gireceksiniz. (*Bi-nısfı yevmin*) Ahiret günleriyle yarım gün daha erken gireceksiniz.”

Ama ayet-i kerimede buyruluyor ki:

وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ

(الحج: ٤٧)

(*Ve inne yevmen inde rabbike keelfi senetin mimmâ teuddûn*) “Ahiretin bir günü, dünyanın takvimiyle, bizim şu kullandığımız zaman ölçeğiyle, bin yıl gibidir.” (Hac, 22/47)

O zaman, “Bugünkü zaman birimine göre, beş yüz yıl evvel cennete gireceksiniz.” denmiş oluyor.

Cennete daha erken gireceksiniz. Neden?

Burada dininiz, imanınız ve Allah yolundaki fedakârlığınız, çektiğiniz sıkıntılar için Allah sizi ötekilerden daha önce cennete sokacak, iltifât-ı Rahmânî size daha evvel erecek. Böylece, bu sıkıntıların çekilmesinden dolayı orada o mükâfatı alınca, sevineceksiniz.

Bu muhacirlerin fakirleri zenginlerden ne kadar evvel cennete girdiğine dair başka rivayetler de var. Mesela bir rivayette de:²

إِنَّ فُقَرَاءَ الْمُهَاجِرِينَ يَسْبِقُونَ الْأَغْنِيَاءَ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ إِلَى الْجَنَّةِ بِأَرْبَعِينَ خَرِيفًا

(م. حم. حب. هب. عن ابن عمرو)

(*Inne fukarâe'l-muhâcirîne yesbekûne'l-ağniyâi yevme'l-kıyâmeti ile'l-cenneti bi-erbaîne harîfen.*) “Muhacirlerin fakirleri zenginlerinden kırk bahar, kırk yıl daha evvel cennete girecekler.” buyrulur.

Alimler bunu şöyle izah etmişler: “Fakirlerin sabır durumlarına, iman kuvvetlerine göre girişleri muhtelif olacak.” Kimisi o kadar, kimisi bu kadar zamanda girecek.

İslâm dini, iman, Allah yolunda yürümek kolay değil.

² Müslim, *Sahîh*, c.XIV, s.240, no:5291; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.169, no:6578; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.336, no:10493; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.453, no:678; Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.475, no:16618; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.95, no:7990.

b. Müslümanın Düşmanları

İnsanın çevresinde çeşitli düşmanlar vardır. Bu düşmanların en bariz olanı, bilineni Müslümanlığa hasım olan gayrimüslimlerdir. Peygamber Efendimiz'in zamanında, ilk önce müşrikler muhalefet ettiler. Halbuki akrabalarıydı, hemşerileriydi; Peygamber Efendimiz'i seviyorlardı, sayıyorlardı, ona itimad ediyorlardı, Muhammed el-Emîn diyorlardı, "Güvenilen, itimadlı Muhammed" diye adı, lakabı el-Emîn'e çıkmıştı. Herkes emanetini getirir Rasûlüllah Efendimiz'e verirdi:

"—Al bu altın kesem sende dursun, al param sende kalsın!" diye herkes ona emanet ederdi.

Kendisini severlerdi, sayarlardı. İhtilaf olduğu zaman hakem tayin ederlerdi.

Hacerü'l-Esved'in yerine konulması hikâyesini belki bilirsiniz, duymuşsunuzdur belki duymamışsınızdır.

Sel sularından dolayı Kâbe-i Müşerrefe'nin duvarları çatladığı için duvarlarını aşağı indirip yeniden bina ettikleri sırada, Hacerü'l-Esved'in tamirden sonra yerine konulması bahis konusu olunca, ihtilaf başladı. Dediler ki:

"—Bizim kabile en büyük kabile olduğundan bu taşı bizim koymamız lazım!"

Ötekisi:

"—Ne münasebet bizim kabile daha büyüktür. Bizim koymamız lazımdır." dedi.

Herkes Hacerü'l-Esved'i o mübarek yere

koymanın şerefine sahip olmak istiyordu. Baktılar iş sarpa sardı, kavga çıkacak, iş çözümlenemeyecek, dediler ki:

“—Mescid-i Haram’ın kapısından ilk giren şahsı hakem tayin edelim; o ne derse onu yapalım!”

Kimin geleceğini bilmiyorlar, döndüler, kapıya bakmaya başladılar. Rasûlullah SAS Efendimiz çıktı, geldi. Güneş gibi çıktı geldi kapıdan, Allah gönderdi. Ondan sonra hepsi memnun oldular;

“—Tamam, Muhammed el-Emîn geliyor, güvenilir, kimseye gadretmez, haksızlık etmez, hükmü güzel, sözü güzel, yüzü güzel, hâli güzel, güzeller güzeli, insanların en şereflişi zât-ı muhterem...” dediler.

Kim ne diyecek? Seviyorlar.

Peygamber Efendimiz bakın nasıl hükmetti?

Yere bir örtü yaydırdı, Hacerü’l-Esved’i üstüne koydurdu. Herkesi örtünün bir tarafından tutturdu, örtüyle taşı kaldırttı, taşı kendisi yerine koydu. Ona layıktı, onun koyması lâzımdı.

Hepsi güzel! Bütün buluşları, hükmü, her şeyi güzel. Böyle bir insandı. Fakat buna rağmen haksız oldukları halde müşrikler Rasûlullah Efendimiz’e karşı çıktılar. Neden?

Bir, insanların menfaatleri... İkincisi insanoğlunun alıştığı şeyi bırakmakta çektiği zorluk. Alışmış olduğu bir şeyi kolay bırakamıyor, bozuk düzen de gitse, ağır aksak da gitse, alıştığı şeyi düzeltmeye kalktığın zaman kıyametler kopuyor.

Hatta Mehdi'yle ilgili hadîs-i şerif de gelecek. Kâbe-i Müşerrefe'de Mehdî çıktığı zaman, insanları kendisine çağıracağı zaman, müslümanlar diyeceklermiş ki:

“—Sen bizim dinimizi, usulümüzü bozuyorsun!”

Allah'ın Mehdi'si geldiği zaman bile ona itiraz edeceklermiş.

Neden? İnsanlar alışmış oldukları düzeni doğru sanıyorlar, değiştirmek isteyen kimsenin görüşüne muhalefet ediyorlar.

Dediler ki:

“—Bizim düzenimizi değiştirme! Sana ne istiyorsan verelim. En hasepli, nesepli, itibarlı kızlarımızı sana nikâhlayalım! Seni kendimize başkan yapalım, sana mal mülk, imkân verelim; bizim şu Kâbe'mize dokunma, putlarımıza, Arap kabilelerinin burayı ziyaret etmesine, panayırımıza ve sâiremize karışma!”

Düzenlerini değiştirtmek istemediler. Efendimiz SAS dedi ki:

“—Bir elime güneşi verseniz, bir elime kameri ayı verseniz — yapamazsınız ya— ben bu davadan vazgeçmem!”

Neden?

“—Allah'ın emri, ben bunu söyleyeceğim! Doğruyu söyleyeceğim, doğruyu ikame edeceğim, bâtili ayaklar altına alacağım, sereceğim, yok edeceğim. Hak gelecek, bâtil gidecek; imangelecek, küfür gidecek. Cezîretü'l-Arap'ta, Arap yarımadasında, Allah'tan gayriye tapınmak kalmayacak; silinecek; şirk, küfür

oradan atılacak. Vazgeçmem, bu davayı devam ettiririm.” dedi.

Müşrikler muhalefet ettiler.

Onlar bitmeden başka muhalifler çıktı; yahudiler muhalefet ettiler, münafıklar muhalefet ettiler. Kendileri kâfiriz diye de çıkamıyorlar, içlerinde imanları da yok, vaziyetten de memnun değiller. Çeşitli şekillerde zarara uğramışlar, muhalifler, kinlerini, hınçlarını içlerinde saklıyorlar. İttifak ettiler. Sonra hıristiyanlar karşı çıktılar. Müslümanlar bu ana gelinceye kadar şu benim konuştuğum, sizin dinlediğiniz şu ana gelinceye kadar Allah'ın hak yolu olduğu halde, doğru yol olduğu halde, Rabbimiz Teâlâ Hazretleri:

وَرَضِيْتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا

(المائدة: ٣)

(*Ve radîtü lekümü'l-islâme dînâ*) “Ey kullarım! Ben size din olarak İslâm'ı seçtim, İslâm'a razıyım, başka dine razı değilim!” (Mâide, 5/3) dediği halde, Allah'a inandığını iddia eden din mensupları bile bizim bu dinimize düşmanlık ede gelmişlerdir. Hatta en büyük düşmanlığı onlar yaparlar.

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ
وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا

(المائدة: ٨٢)

(*Letecidenne eşedde'n-nâsi adâveten li'llezîne*

âmenü'l-yehûde ve'llezîne eşrekû) “Ey Rasûlüm! Mü’minlere en şiddetli düşmanlık edecek kimseler olarak yahudileri ve müşrikleri göreceksin, bulacaksın; muhakkak öyle olacak. Onların ne kadar düşmanlıklar yapacağını göreceksin.” (Mâide, 5/82) diye âyet-i kerîme’de bildiriliyor.

“—Peki yi yahudilerin peygamberi Mûsa AS değil mi?”

“—Mûsa AS...”

Öteki peygamberler, bizim Kur’ân-ı Kerîm’de kabul ettiğimiz, itibar ettiğimiz, çocuklarımıza isimlerini koyduğumuz peygamberler değil mi? Kabul ediyoruz, biliyoruz. Bozulmamış nüshası için “Tevrat, hak kitaptır.” diye söylüyoruz, bu yahudilerin düşmanlığı ne?

Menfaat, rekabet, hırs, kin ve saire çeşitli faktörler...

“—Peki yi, bu hıristiyanların düşmanlığı ne?”

O hıristiyanlar da hıristiyan değil ki müşrik! Puta tapıyor, dini çığırından çıkarmış, kitabı bozmuş; onun için düşmanlığı hâlâ devam ediyor.

“—Biz şimdi, şu Yirminci Yüzyıl’da putperestlerden mi düşmanlık görüyoruz?”

Hayır! Müslümanların gördüğü en büyük düşmanlık Ehl-i Kitab’dan; hıristiyanlardan ve yahudilerden... Yahudiler bir hançer gibi İslâm âleminin bağına saplanmış, hıristiyanlar bir kıskaç gibi müslümanların iki tarafında; sıkıştırıp yok etmek arzusunda. Var güçleriyle çalışıyorlar; uçaklar, tanklar, hileler, desiseler,

oyunlar...

“–Peki, müslümanlar ne yapıyor?”

Müslümanları da Allah ıslah etsin... Allah lütfuyla ıslah etsin... Kahırıyla değil, lütfuyla, keremiyle ıslah etsin... Müslümanlar daha beter durumda...

Mehmed Akif merhum demiş ki:

*Girmeden tefrika bir millete düşman giremez
Toplu vurdukça yürekler onu top sindiremez.*

Toplu olsak belki bir şey olmayacak ama içimizde çatlaklar, ihtilaflar, rekabetler, husumetler, çekişmeler, çatışmalar var. Bir öküz için bir otlak için iki köy birbirine silahlı saldırıya geçer;

“–Şu otlak senin, bu otlak benim!” diye harp ederler.

Bir öküz için, bir hak için böyle kıyametler kopar. Müslümanların hâli perişan, hudutlar parçalanmış. Koskoca Osmanlı Devlet-i Aliyye’si parçalanmış, bir sürü küçük devlet çıkmış, on altı tane devlet kurulmuş; her birisi ayrı telden çalıyor, ayrı havada...

“–Düşmanlar gitti yine birleşsenize!”

Hayır, birleşmez, kavga, gürültü. Halbuki Allah birbirine kardeş yaratmış, birbirine de ihtiyaçları var. Bizim petrole ihtiyacımız var; onun suya ihtiyacı var ve saire... Çeşitli yönlerden birbirimizle kardeş kardeş geçinmek zorundayız.

Bu diyarlarda hıristiyanlar olsaydı, onlar burada

bir ortak pazar kurarlardı. Her şeyi beraberce götürürlerdi, hallederlerdi. Biz ihtilaf etmişiz, düşmana da mâni olamamışız; o bizim üçüncü mukaddes şehrimiz Kudüs-ü Şerîf elimizden çıkmış, oralara yabancılar gelmiş, yerleşmiş. Şimdi de bir başka ihtilaf çıkmış; gayrimüslim askerler ve yahudiler “Mukaddes beldeleri kollayacağız.” diye çizmeleriyle çiğniyorlar.

Bir kardeşimiz dayanamamış, bana bir mektup yazmış:

“—Hocam, biz ne biçim Müslümanız! Bizim İslâm diyarlarını, hacca gittiğimiz diyarları gayrimüslimler çiğnesin reva mı? Oraları koruyacaksak biz korusak ya. Hadi siz önder olun, koruyalım!” diyor.

Pekâlâ, hadi buyurun gidelim, koruyalım! Ama o kadar uzağız ki o noktadan, o kadar uzağız ki, o kadar uzağız ki...

1949’da İtalyanlar Libya’dan ayrıldığı zaman Libya parlamentosu:

“—Biz eskiden Osmanlılara bağlıydık; yine Türkiye’yle birleşelim.” diye düşünmüşler.

Ben Libya’ya gittiğim zaman orada duydum bunları, inceledim, gördüm. Bizimkiler hiç oralı değil...

Adam, ne biçim yöneticisin, ne biçim devlet adamasın? Senin şu kaybettiğin topraklardan dolayı içinde bir acı yok mu? Onları geri almanın bir çaresini düşünmez misin? Bak adam zaten istekliymiş. Hiç olmazsa isteklinin isteğini anlayacak bir istihbaratın olsaydı ya...

“—Canım çöl bizim neyimize lazım, kum sadece!”

Çok kızıyorum bizim ormancılara, içinizde bilenler varsa gitsin, Allah rızası için ikaz etsinler, söylesinler!

“—Ormansız vatan, vatan değildir!”

Ne olacak? Satalım mı? Ormansız vatan, vatan değilmiş. Böyle laf mı olur? Ormanlısı da vatan ormansızı da vatan, çölü de vatan, taşı da vatan, toprağı da vatan; her şeyi de vatan! Ne biçim saçma bir laf! Bir de levha asmışlar:

“—Ormansız vatan, vatan değildir.”

Çöl, kum ne yapacaksın?

“—Ver İngiliz’e gitsin.”

Kuveyt’i öyle vermişiz, Bahreyn’i öyle vermişiz. Cahillik!

“—Pekiye, cahiller var da alimler hiç yok muydu?”

Muhterem kardeşlerim! Bir yerde alimlerin sözü hâkim olmazsa felâket böyle peş peşe gelir. Alimlerin etrafında insanlar toplanmazsa:

فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ

(يونس: ٣٢)

(Femâzâ ba’de’l-hakkı ille’d-dalâl) “Hakkı bırakırsa insan ne olur? Ancak dalâlete düşer, sapıtır.” (Yunus, 10/32)

Alimler olmazsa, sen de alime razı olmazsan,

sözüne tâbi olmazsan, onu başına getirmezsən, o zaman cahillerin emri altında kalırsın; vatan, mal, mülk, can, namus, ırz, her şey gider.

“—Allah’a giden yolu öğrenelim!” diye, “Allah’ın emirlerini öğrenelim!” diye Allah’ın emrine en âgâh olan, en âşinâ olan kimseyi bulacaksın, eteğine yapışacaksın, ayrılmayacaksın.

Bilmiyor ki millet! Her kafadan bir ses çıkıyor, bir curcunadır gidiyor:

“—Bira içilebilir mi, içilemez mi?”

Bazıları “İçilebilir.” diyor. “—Kadınlar açık mı olmalı kapalı mı olmalı?” Bazıları “Açık olabilir, kalbi temiz olursa yeter.” diyor. “—Peki, kalbinin temizliğini nereden bileceğiz?” “—Sen benim kalbime bak!” diyor, görünmediğini biliyor; “Sen benim kalbime bak, benim kalbim temiz.” diyor. Senin kalbin temiz filan değil. Senin kalbin temiz olsaydı Allah’a mûtî olurdu, Allah’a itaatli kul olurdu. Değil mi ki sen Allah’a âsisin, senin kalbin temiz değil. Senin kalbin kapkara, senin kalbin fitne fesat... Neden? Sen Allah’a tâbi olmamışsın. Sonra ben senin bir günlük hayatını takip etsem neler yaparsın sen! Flört edersin, şöyle yaparsın, böyle yaparsın. Ne temizliği, kimi kandırıyorsun? Sizin hayatınızı biz bilmiyor muyuz? Kalbi temizmiş! İçki içersin, adam aldatırsın, yalan söylersin, rüşvet yersin, her şeyi yaparsın. Kalbi temizmiş; kaçmak için bahane! Çeşitli düşmanlarımız olmuş, onları anlatıyordum; müşrikler, Ehl-i Kitap, zahirî düşmanlar olarak, hasımlar, rakipler... Sonra? İçimizdeki düşmanlar...

c. İnsanın En Büyük Düşmanı

Nefis en büyük düşman. İşte bizi bu hâle düşüren nefis. Günahlara düşüren nefis, içkiye alıştıran nefis, kumarda çoluk çocuğun rızkını darmadağın savurtturan nefis, rüşveti aldırان nefis, harama baktıran nefis. Nefis en büyük düşman!

Nefis hakkında buyrulmuş ki:³

أَعْدَىٰ عَدُوِّكَ نَفْسُكَ الَّتِي بَيْنَ جَنْبَيْكَ

(*A'dâ adüvvüke nefsüke'lletî beyne cenbeyke*)
[Senin en büyük düşmanın iki yanın arasındaki, içindeki nefisindir.] buyrulmuştur.

Bunun da ıslah edilmesi lazım, bunun da düşmanlığının engellenmesi lazım! Öyle bir kancayı takıyor ki insana;

“—Gel, şu namaza gitme!” diyor.

“—Gideceğim.” diyorsun, kancayı bırakmıyor bir türlü; “—Evde kıl!” diyor.

“—Camiye gitmem lazım!” diyorsun.

“—Canım evde kılıver.” diyor.

“—Camiye gitmek daha çok sevaplı.” diyorsun, başka bir şey söylüyor.

³ Beyhakî, *Zühdü'l-Kebîr*, c.I, s.359, no:355; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.408, no:5248; Harâitî, *İ'tilâlü'l-Kulûb*, c.I, s.35, no:32; Ebû Mâlik el-Eş'arî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.431, no:11263; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.143, no:412, 2144; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVIII, s.270, no:19379.

İçinde iki kişi konuşuyor gibi bir mücadele. Sen de sanki dışarıdan üçüncü bir şahıs gibi dinliyorsun.

“—Kalkma yataktan!”

“—Ya kalkacağım, Allah emretmiş. Bak (*Hayye ale's-salâh*) diyor, (*Es-salâtü hayrun mine'n-nevm*) diyor.”

Neden sabah ezanına bir de bu cümle eklenmiş? (*Allâhu ekber, Allâhu ekber... Eşhedü en lâ ilâhe illa'llâh, Eşhedü en lâ ilâhe illa'llah...*) derken, pekiyi neden bir de (*Es-salâtü hayrun mine'n-nevm*) deniliyor?

“—Namaz uyumaktan daha hayırlıdır. Uyumayın ey müslümanlar! Kalkın da namaza gelin!” diyor.

Müezzinler bağıyor. Fatih Camii'nin hoparlörleri güzel, müezzini güzel, sedası güzel, edası güzel... Müezzin elini kulağına koydu mu yeri göğü çınlatıyor, duymayan kalmıyor:

(*Es-salâtü hayrun mine'n-nevm*) “Namaz uykudan daha hayırlı, kalk!”

İçindeki düşman diyor ki:

“—Kalkma!” Niye? “Terlisin, üşürsün. Kalkma, yorgunsun, iki buçukta yattın, onun için uykunu alamadın, hasta olursun, yarın işe gidemezsin, eğlenen yarım kalır, sıhhatin bozulur.”

Zorlayıp kalkıyorsun yataktan bu kez de:

“—Camiye gitme, burada kılıver, bitir.” diyor.

“—Yok, camide sevap daha fazla.” diyorsun.

“—Canım şimdi orada iş uzayacak.” Zorluyorsun, camiye gidiyorsun.

Bu sefer camide:

“—Hoca selâm verir vermez hemen arka kapıdan kaç!” diyor. “—Yok, duaların sevabı var. Onları kazanayım!”

“—Canım işte yürürken edersin duayı...” diyor. Oturursan;

“—Peki hadi madem oturdun; *Hüva’llâhü’llezî* okunduktan sonra kalk, kaç. İşrak’a kadar bekleme. İşraka kadar beklersen şu kadar vakit geçecek. Bak gözlerinden uyku akıyor.” diyor.

“—Yok, o sünnetmiş, Peygamber Efendimiz tavsiye etmiş, sevabı çok.” diye, müslümanlar o İşrak’ı kılıyor. Ama fire vere vere, zar zor...

“—Neden?”

İnsanın içinde bir nefsi var. Kancayı taktı mı, sert bir pazarlık yapıyor insanla; ya hayrı yaptırmayacak ya da yaptırırsa kıt kıt, en az nasıl olacaksa öyle yaptırıyor.

Bir şeytan var; melun, Allah’ın lanetine uğramış, rahmetinden tard edilmiş, huzurundan kovulmuş, Allah’a âsi olmuş:

أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ

(ص:٧١)

(*Ene hayrun minhu, halaktenî min nârin ve halaktehû min tîn.*) “Ben ondan daha hayırlıyım! Sen beni ateşten yarattın, onu topraktan yarattın.” (Sad: 38/76) demiş, Âdem

AS'a secde etmemiş.

Bu şeytan dost edinilir mi? Anamızı babamızı cennetten çıkarmış, yolumuzu feleğimizi şaşırtıp Allah'a âsi getirip günahlara girmemize, cehenneme düşmemize çalışıyor. Şeytan dost edinilir mi, şeytanın sözü dinlenilir mi, şeytan veli edinilir mi?

Millet onu dost ediniyor, nefsin arzularına kendisini koyuveriyor; selin üzerindeki kuru yaprak misali sürüklenip gidiyor.

d. İyi İnsanların Arasına Hicret

İşte bunca düşman var; bunca düşmanın karşısında müslüman, Allah yolunda gitmeye çalışacak. Eğer kendisini bilmeyen, anlamayan bir insanlar güruhu arasında kalmışsa, müslümanın kendi gönüldaşlarıyla bir araya gelmesi lazım. Oradan ayrılması lazım! Onların arasında işi yok, mü'minlerin arasına gelmesi lazım; bu onun misali. Dinini en güzel tarzda yapabileceği yere göçmesi, gitmesi lazım.

“—Benim çoluk çocuğum nerede daha iyi müslüman kalabilir? Ben dinimi nasıl daha iyi uygulayabilirim? Hangi yere gidersem daha iyi uygulayabilirim?” diye düşünecek, oraya gidecek.

O şehre gidecek, o mahalleye taşınacak; Bağdat caddesinde oturuyorsa, Eyüp Sultan'a gelecek, mesela.

“—Hocam, şimdi Bağdat caddesinde bir dükkânın kirası iki bin lira; Bağdat caddesiyle Eyüp Sultan'ın fukara, ahşap evleri, mahallesi eşit olur mu?”

Olmaz, eşit olmaz, Eyüp Sultan daha güzel!

Eşit olur mu? Elbette olmaz. Eyüp Sultan daha nurlu, daha güzel. Yanında kabirler var; her gün gözünün önünde, “Bir gün ben de öleceğim.” diye sana hatırlatıyor, görüyorsun. Bunlar da bir zamanlar beylerdi, paşalardı, vezirlerdi, sadrazamlardı, şeyhülislâmlardı, alimlerdi, kâmillerd. Şimdi kabirlerini ot basmış, mezar taşları devrilmiş, nesilleri kesilmiş, yaptıkları camiler harabeye dönmüş, minareleri yıkılmış, kurdukları tekkelerin binaları çökmüş, yanmış yıkılmış, çocuklar şimdi üstünde top oynuyorlar, mezarlarının üstünde saklambaç oynuyorlar.

Orası daha güzel! Eyüp Sultan Hazretleri'nin camii var; altına gidersin, orada namaz kıalarsın, yakında falanca cami var. Müslümanın mutlaka dinini daha iyi yaşayabileceği yere gitmesi lazım!

Bir yerde baktı ki dini zarara uğruyor, isterse zengin muhit olsun, oradan ayrılacak. Kadınlar açık saçık, mini etekli... Eskiden kadınlar başı önünde giderlerdi, erkekler efe efe yürürlerdi; kuşaklı, şalvarlı... Şimdi kadınlar erkeklere bakıyor; erkekler utancından başını öne eğiyor, kadınların yanından geçip gidiyor. Çok yerde bunu böyle gördüm. Bakıyorum, fotoğraf makinem olsa çekeceğim. Kadın dimdik bir bakıyor; utancından erkeğin yüreği ağzına geliyor, şöyle kenardan geçip gidiyor.

Neden?

Namusu, imanı var, günaha girmekten korkuyor, başını önüne eğip geçip gidiyor.

Ötekisinin hiç aldırdığı yok. Beyi karısını yanına takmış gezdiriyor; göğüs, kol, bacak açık...

“—Sen ne biçim kocasın? Bunu nasıl teşhir edip yanında gezdiriyorsun? Satılık mı bu?”

Ne biçim şey? Sen bunu nasıl böyle gezdirirsin?

İnsanların akılları, mantıkları bir acayip. O semtte durmayacak, bu semte gelecek.

“—Bu semtte de var.”

Git o zaman. Şehirden yirmi kilo metre uzakta bir kooperatif kuralım; oraya gidelim.

Neden? Dinimizi koruyacağız, gözümüzü koruyacağız. Haramların her çeşidinden sakınması lazım. Hicret! Peygamber SAS Hazretleri buyuruyor ki:

“—Mekke'nin fethinden sonra hicret yoktur.”

Neden? Müslümanlar aziz oldu, her tarafa hâkim oldular, galip oldular; bundan sonraki hicret, kötü huylardan iyi huylara hicret etmektir. “Kötü huyu bırakacaksın, iyi huya hicret edeceksin.” diye buyurmuş. Mânevî hicret; “kötülükleri bırakmak” diye bildirmiş.

Ama ben bugün bizim cemiyetimizde hakiki, maddî mânasıyla bir hicret seziyorum; “Olması lazım gelir.” diye düşünüyorum ve her yerde de bunu yaptık, yapıyoruz. Müslüman kardeşlerimizi teşvik ediyoruz; bir kooperatif kurun, mesela Ankara'da bir kooperatifimiz var, üç yüz altmış hanelik, kooperatifimiz var, orada herkes el-hamdü lillâh ya hacıdır, ya hocadır, ya imam hatiplidir; çocuklar, kadınlar örtülüdür, namazlıdır, niyazlıdır.

Hatta, “Camimizde bir kadro yok, bir imam hatip kadrosu verin.” filan diye müftüye gitmişler. Müftü efendi:

“—Gidin; o sitede, sokakta, bahçede kimi görseniz, yakasına yapışsanız, elini tutsanız, gel deseniz vaaz verir, hutbe okur, imamlık yapar.” demiş. “Ben o siteye bir kadro vererek ne diye ziyan edeyim; hepsi tepeden tırnağa hoca.” demiş.

Şimdi burada çocuklar oyun oynarken, balkondan bakıyorum çocuk elini kulağına koymuş, (*Allahu ekber... Allahu ekber...*) diye ezan okuyarak oynuyor. Gördüğü o... Küçücük çocuk, balkonda ezan okuyor.

Öbür tarafta?

Öbür taraftakilerin hâlini sorma. Onlar deniz kentlerinde, plaj semtlerinde, sayfiyelerde, Bodrumlarda, Marmarislerde, Efeslerde... Oralarda hâl nedir bilmem. Yalnız diyorlar ki:

“—Hocam, sen oralara bu sakalınla gidemezsin.

“—Niye gidemeyeyim?”

Babayiğitliği tutuyor insanın.

“—Gidemezsin ki dayanamazsın ki kendini Merih’te sanırsın, oralarda duramazsın.” diyorlar. Onun için bu gibi durumlarda müslümanların hepsinin aynı fikirde olan insanların bir araya geldiği mahalleler olmalı. Duvarla çevrilmeli, etrafı kırk dönüm, otuz dönüm, yirmi dönüm, elli tane, seksen tane, yüz yirmi tane ev, neyse orada olmalı.

El-hamdü-lillah! Camiinde sabahları, akşamları

buluşurlar, çocuklar birbirleriyle oynarlar, kadınlar birbirlerinden güzel şeyler görürler, toplanırlar, iyi olur. Ama bu ahalinin her birisi bu şehrin bir başka semtine giderse orada, komşudan çocuk yanlış şey öğrenir; kadın açık komşudan kötü örnek alır, baba kendisini

koruyamaz, kadın koruyamaz, çocuk koruyamaz. Allah bizi günahlardan korusun, kurtarsın.

e. Mehdi AS'ın Özellikleri

İkinci hadis Mehdi AS ile ilgili. Mehdi AS, hadîs-i şerîflerde çok geçen bir konudur:⁴

أَبْشُرُوا بِالْمَهْدِيِّ رَجُلٌ مِنْ قُرَيْشٍ مِنْ عِثْرَتِي
يَخْرُجُ فِي اخْتِلَافٍ مِنَ النَّاسِ وَزِلْزَالَةٍ فَيَمْلَأُ
الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا كَمَا مِلَّتْ ظُلْمًا وَجَوْرًا
وَيَرْضَى عَنْهُ سَاكِنُ السَّمَاءِ وَسَاكِنُ الْأَرْضِ
وَيَقْسِمُ الْمَالَ صِحَاحًا قَالُوا وَمَا صِحَاحًا قَالَ
بِالسَّوِيَّةِ وَيَمْلَأُ قُلُوبَ أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ غِنَى وَيَسْعُهُمْ
عَدْلُهُ حَتَّى إِنَّهُ يَأْمُرُ مُنَادِيًا فَيُنَادِي مَنْ لَهُ حَاجَةٌ
إِلَى فَمَا يَأْتِيهِ أَحَدٌ إِلَّا رَجُلٌ وَاحِدٌ يَأْتِيهِ فَيَسْأَلُهُ
فَيَقُولُ أَنْتِ السَّادِنَ حَتَّى يُعْطِيكَ فَيَأْتِيهِ فَيَقُولُ

⁴ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.37, no:11344; Heysemî, *Mecmaü'zZevâid*, c.VII, s.610, no:12393; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.261, no:38653; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.I, s.100, no:146.

أَنَا رَسُولُ الْمَهْدَى إِلَيْكَ لِتُعْطِيَنِي مَالًا فَيَقُولُ
 احْتُ فَيَحْتِي وَلَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يَحْمِلَهُ فَيُلْقِي حَتَّى
 يَكُونَ قَدْرَ مَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يَحْمِلَهُ فَيَخْرُجُ بِهِ فَيَنْدَمُ
 فَيَقُولُ إِنْ كُنْتُ أَخْشَعُ أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ نَفْسًا كُلُّهُمْ دُعِيَ
 إِلَى هَذَا الْمَالِ فَتَرَكَهُ غَيْرِي فَيَرُدُّ عَلَيْهِ فَيَقُولُ
 إِنَّا لَا نَقْبَلُ شَيْئًا أُعْطِينَاهُ فَيَلْبَثُ فِي ذَلِكَ سِتًّا
 أَوْ سَبْعًا أَوْ ثَمَانِيًّا أَوْ تِسْعَ سِنِينَ وَلَا خَيْرَ فِي
 الْحَيَاةِ بَعْدَهُ

(حم. والباوردي عن أبي سعيد)

RE. 7/7 (Ebşirû bi'l-mehdî, racülün min
 kureyšin, min itretî, yahrucü fî ihtilâfin mine'n-
 nâsi ve zelzâlin, feyemleü'l-arda kıştan, ve
 adlen, kemâ müliet zulmen, ve çevren; ve
 yerdâ anhü sâkinü'ssemâi, ve sâkinü'l-ardi, ve
 yaksimü'l-mâle sıhâhan; kâlû: Ve mâ sıhâhu?
 Kâle: Bi's-seviyyeti; ve yemleü kulûbe ümmeti
 muhammedin gınen, ve yesehum adlühû;

Hattâ ennehû ye'mürü münâdiyen, feyünâdî:
 Men lehû hâcetün ileyke fe'tihî! Femâ
 ye'tîhi ehadün illâ racülün vâhidün ye'tîhi,
 feyes'elühü; feyekülü: İ'ti's-sâdine hattâ
 yu'tiyeke, feye'tîhi, feyekülü:

Ene rasûlü'l-mehdî ileyke, li-tu'tiyenî
 mâlen; feyekülü'hsi feyahsî, ve lâ yestetîu

en yahmilehû, feyülkî hattâ yekûne kadre mâ yestetîu en yahmilehû, feyahrucü bihî feyendemü, feyekülü:

Ene küntü ecşea ümmeti muhammedin nefsen, küllühüm du'ıye ilâ hâze'l-mâli, feterekehû gayrî, feyerüddü aleyhi. Feyekülü: Innâ lâ nakbelü şey'en a'taynâhü.

Feyelbesü fî zâlike sitten, ev seb'an, ev semâniyen, ev tis'a sinîne, ve lâ hayre fi'l-hayâti ba'deh.)

Metnini okuduktan sonra kaynağını söyleyelim. Ahmed ibn-i Hanbel ve Bâverdî Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan rivayet etmiş. Birçok şahitleri olan, birçok hadîs-i şerîflerde zikredilen konu; kısaca izah edip geçeceğim:

(Ebşirû bi'l-mehdi) “Ey ümmet-i Muhammed! Mehdi gelecek, müjdeler olsun. Bir Mehdi'nin gelişiyle müjdelenin!”

Bu nasıl bir kimse olacak? *(Racülün min kureyşin, min itretî)* “Benim ailemden, soyumdan, Kureyş kabilesinden bir kişi olacak.” Hz. Fâtıma RA'nın soyundan rivayetleri var, daha başka rivayetler var.

(Yahrücü fî ihtilâfin mine'n-nâsi ve zelzâlin. “İnsanların, müslümanların birbirleriyle ihtilafa düştükleri ve sarsıldıkları,

mânevî zelzelelere uğradıkları ve birbirleriyle fazla çekiştikleri, uğraştıkları bir zamanda bu Mehdi çıkacak.”

(Feyemleü'l-arda kıstan, ve adlen) “Yeryüzüne hâkim olacak ve yeryüzünü doğruluk ve adaletle

dolduracak. (*Kemâ müliet zulmen, ve cevren*) Kendisinin bu hâkimiyeti kurmasından önce yeryüzü cevir, cefa ve zulüm ile dolmuşken bu durumu değiştirecek, yeryüzünü doğruluk ve adaletle dolduracak. Zulüm gidecek, cevir gidecek.”

(*Ve yerdà anhü sâkinü's-semâi, ve sâkinü'l-ardi*) “Öyle beğenilecek, insanlar onu öyle sevecekler, memnun olacaklar ki, kendisinin bu adaletinden ve mükemmel idaresinden gökteki varlıklar da, gökte olan yaratıklar da, yerde olan yaratıklar da kendisinden razı olacak. Melekler, kuşlar, yerdeki hayvanlar, insanlar, hepsi razı olacak.”

(*Ve yaksimü'l-mâle sıhâhan*) “Ve malı *sıhâhen* dağıtacak.”

(*Kâlû*) Sahâbe-i kirâm, dinleyiciler sordular: (*Ve mâ sıhâhu?*) Sıhâhen ne demek?

(*Kâle: Bi's-seviyyeti*) Eşit olarak dağıtacak, haksızlık etmeden, herkese bol bol, mütesaviyen dağıtacak. Mehdi'nin o güzel taksimi ile herkes mala mülke kavuşacak.

Sonra? (*Ve yemleü kulûbe ümmeti muhammedin gınen*) “Ümmet-i Muhammed'in, müslümanların kalbini istiğna ile dolduracak. Müslümanlara gönül zenginliği gelecek, herkesin gözü doyacak, gönlü doyacak.” Böyle bir hırs, mala karşı ihtiras kalmayacak. Herkese dağıtacak, mal bol; hiç kimsenin hırsı kalmayacak. O adaletiyle doyuracak. Çünkü onun o adaletiyle bereket de gelecek.

(*Ve yeseuhüm adluhû*) “Hepsine yardımı kavu-

şacak, hiç kimseyi geride eksik bırakmayacak; bu cömertliği, adaleti hepsini ihata edecek.”

Ve öyle olacak ki durum:

(*Hattâ ennehû ye'mürü münâdiyen, feyünâdî*)
“Seslendirecek bir tellala, bir ilancıya ilan ettirecek: (*Men lehû hâcetün ileyye, fe'tihî*) İhtiyacı olan, muhtaç olan bana gelsin diyecek. (*Femâ ye'tîhi ehadün*) Böyle ilan ettiği hâlde kimse gelmeyecek.”

Çünkü herkesin gözü tok, gönlü tok, mala sahipler, kimse gelmeyecek. (*İllâ racülün vâhidün ye'tîhi, feyes'elühü*) “Ancak bir adam gelecek ve mal isteyecek.”

(*Feyekülü*) O da diyecek ki: (*İ'ti's-sâdine hattâ yu'tiyeke*) “Hazinedarıma, beytülmale mala bakan, taksimi yapan memuruma git, iste, o sana verecek.”

(*Feye'tîhi, feyekülü*) Ona gidecek ve diyecek ki: (*Ene rasûlü'lmehdî ileyke, li-tu'tiyenî mâlen*) “Ben Mehdi AS'ın ‘Bana mal veresin!’ diye sana gönderdiği kimseyim. Beni sana gönderdi, hadi mal ver!” diyecek.

(*Feyekülü*) “Onun üzerine bekçi, o mala bakan vazifeli memur diyecek ki: (*Uhsî*) Aç alacağın kucağını, eteğini...”

(*Feyahsî*) “O da açacak, o kadar yüklenecek ki, (*ve lâ yestetîu en yahmilehû*) verilen miktarı taşımaya gücü yetmeyecek.” Kucağını mı açtı, eteğini mi açtı, ceplerini mi doldurdu, artık neyse taşıyamayacak hale gelecek.

Çünkü taşıyamıyor; taşıyamadığını atacak.

(*Feyülkî*) “Onun üzerine bazısını atacak. (*Hattâ yekûne kadre mâ yestetîu en yahmilehû*) Taşıyabileceği kadarı yanında kalıncaya kadar atacak, üzerindeki fazlalığını bırakacak.” Her şey o kadar bol.

(*Feyahrucü bihî*) “Sonra bu malla hazinedarın yanından, hazine dairesinden çıkacak. (*Feyendemü*) Ama nadim olacak, pişman olacak. (*Feyekülü: Ene küntü ecşea ümmeti muhammedin nefsen*) Ümmeti Muhammed’in nefis cihetinden en aç gözlüsü herhalde benim! (*Küllühüm du’iye ilâ hâze’l-mâli, feterekehû gayrî*) Onların hepsi de bu mala davet oldukları halde benden başkası buna icabet etmedi.” diyecek, (*feyerüddü aleyhi*) aldığı malı hazinedara iade etmek isteyecek.

“—Ümmet-i Muhammed’in malca, kalpçe, kalıpça, zâtça en huşûlusunu olsaydım daha iyi değil miydi?” diyecek. “Nedir bu benim aç gözlülüğüm? Ne diye geldim? Herkese ilan edildi; ‘Bu malı alsın.’ diye, herkes davet edildi, benden gayrı hiç kimse gelmedi, herkes geri durdu, bir ben mi geldim?” diye bir pişmanlık duyacak.

(*Feyekülü*) Hazinedar da diyecek ki: (*Innâ lâ nakbelü şey’en a’taynâhü*) “Biz verdiğimizizi katiyyen geri almayız!” diyecek.

Böyle bolluk olacak. Peygamber Efendimiz böyle anlatıyor.

(*Feyelbesü fî zâlike sitten, ev seb’an, ev semâniyen, ev tis’a sinîn*)

“Böylece böyle hâl, bu güzel hâl, bolluk

bereket, tatlılık hoşluk, göz tokluğu, gönül hoşluğu ile altı veya yedi veya sekiz veya dokuz yıl geçecek.”

Başka rivayetler de var:

“—Allah-u Teâlâ Hazretleri bu Mehdî AS’ı üç bin meleklerle te’yid edecek; onlar muhaliflerini darp edecekler, men edecekler; otuzla kırk yaş arasında olacak.”

Ondan sonra ne olacağı hakkında şu cümle var:

(Ve lâ hayre fi’l-hayâti ba’dehû) “O bu vazifeyi gördükten, vefat edip de müslümanların arasından ayrıldıktan sonra... Müslümanlar onun namazını kılacaklar; çok güzel vasıflara sahip bir kimse... Ondan sonra felaketler sökün edecek, ondan sonra hayatın bir tadı kalmayacak.”

(Li-zuhûri’l-eşrâri) “Şerhilerin çoğalmasından dolayı böyle durumlar olacak.” diye bir hadîs-i şerîfte bildiriyor.

Peygamber Efendimiz, ileride böyle bir Mehdî’nin geleceğini asrından bildiriyor. Dünyanın ileriye dönük hâlleri hakkında Peygamber SAS’in istikbali ihbar eden hadîs-i şerîflerinden bir grubu da budur: “Mehdi gelecek, şöyle olacak böyle olacak.” diye.

Kıyamet alâmetleriyle ilgili çok şeyleri biliyorsunuz, zaman zaman hadîs-i şerîflerde geçti, biz de izah ettik; bir de Mehdî’nin gelme hadisesi var.

Heyecanlı; gerçekten herkesin dikkatini çeken bir mevzu. Müslümanlar biraz sıkıntıda olduğu için, herkes de canla başla dinliyor. Şu sırada

böyle bir Mehdî gelmesini bekleyenler çok. Ehli Sünnet dışındaki Şia mezhebi, Mehdî'nin on iki imamın gelmesinden sonra geleceğini söylüyorlar ve "Geldi ama bin iki yüz senedir kayıp, saklı; çıkacak." diyorlar.

Bir insan bu kadar uzun yaşar mı?

"—Allah Hızır AS'a nasıl uzun ömür vermiş olabilir?" filan gibi sözler söylüyorlar. Te'villerle hâlâ "O imam, Mehdî el-Muntazar gelecek." diye bekliyorlar.

Hatta ben İran'a gittiğim zaman bu hususta kitaplar filan yazılmıştı, bize de verdiler, ben de; "Şunların mezhepleri nedir?" diye okudum. "Bin yüz küsur yıldan beri o kaybolmuş zât, hâlâ o çıkacak, gelecek." diye bekliyorlar. Aradan binden fazla yıl geçtiği halde. Onların Mehdî hakkındaki itikadı bu hadîs-i şerîfte anlatılan şekilde değil.

Farsça şöyle dua ediyorlardı:

خدایا خدایا تا انقلاب مهدي خميني را نگهدار

(*Hodâyâ Hodâyâ, tâ inkılâbı Mehdî, Homeynî râ nigehdâr*)

Manası şu ki:

"—Ey Allah, ey Rabbimiz! Mehdi gelinceye kadar şu Humeyni'yi sağ tut, yaşasın, Mehdî'nin gelmesiyle vefat etsin. O zamana kadar bu başımızda dursun." diyorlardı Humeyni için. Humeyni vefat etti, beşer...

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ
أَفَايُن مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ
يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي

اللَّهُ الشَّاكِرِينَ

(آل عمران: ١٤٤)

(Ve mâ muhammedün illâ rasûl, kad halet min kablihi'r-rasûl, efe in mâte ev kutile'nkalebhüm alâ a'kâbiküm, ve men yenkalib alâ akıbeyhi felen yedurra'llâhe şey'â, ve seyeczi'llâhü'ş-şâkirîn) “Muhammed, ancak bir peygamberdir. Ondan önce de peygamberler gelip geçmiştir. Şimdi o ölür ya da öldürülürse, gerisin geriye eski dininize mi döneceksiniz? Kim böyle geri dönerse, Allah'a hiçbir şekilde zarar vermiş olmayacaktır. Allah, şükredenleri mükâfatlandıracaktır. (Âl-i İmran, 3/144)

Peygamberler gelmiş geçmiş; Peygamber Efendimiz de... Bu âyet-i kerimede; “Ölünce, siz İslâm'dan vazgeçip geri cahiliyeye mi döneceksiniz?” diye bildiriliyor.

O vefat etti; ondan sonra başka hâller oldu. Onların bekledikleri Mehdî daha gelmedi.

Bizim de arkadaşlarımızın, kardeşlerimizin, tanıdıklarımızın arasında Mehdî meselesini çok seven, onunla çok ilgilenen, bu meseleyi çok karıştıran, kurcalayan, bu husustaki kitapları okuyan, takip eden, her sohbetinde bu hususta çok konuşmalar yapan kardeşlerimiz var.

İstikbale ait bir mesele bu.

İnsanların bazen rüyaları da oluyor; şahsen benim de rüyalarım oldu, kendi şahsıma ait. Herkese söylemediğim rüyalar oluyor. Ama bu hususta insanın âşikâre bir alamet olmadan bir şey söylemesi uygun olmuyor, yanlış oluyor ve birtakım gevşemelere yol açıyor, toplulukların dağılmasına yol açıyor, vazifelerin ihmaline yol açıyor; o duruma düşmemek lazım.

Mehdî gelecek. Geldiğini müslümanlar bilecekler, haberdar olacaklar. Haberdar oldukları zaman elbirliğiyle onun etrafında toplanıp çalışacaklar. O ayrı ama spekülasyon dediğimiz yani ortada bir şey yokken, bu işin spekülasyonunu yapmak, gürültüsünü patırtısını yapmak ve şu anda yapması gereken vazifeleri bu yüzden ihmal etmek, canlı tutması gereken bağlılıklardan kopmak yanlış oluyor; öyle hareket etmek yanlış oluyor.

Bazı arkadaşlar böyle çeşitli sorular sordukları zamanlar oluyor. İşte kıyamet ne zaman kopacak, kıyamet alametleri, Mehdî'nin çıkması ve saire... Hıristiyanların da buna benzer bazı inançları var, onlar da bazen acayip şeyler yazarlar. Amerika'da bir gazetede "İsa AS geliyor." yazmış. İsa AS'ın geleceğine dair de rivayetler var. Onlar zaten bekliyorlar, hıristiyanların kendi dînî literatürlerinde de var.

Bizim buradaki arkadaşlar da; "Aman Amerika'ya İsa AS geliyormuş!" diye onlar da burada bakıyorsun ona tâbi olmuş.

Bir kere rivayeti kimden alıyorsun? Bir

hıristiyanın rivayetine ne kadar güvenebilirsiniz?

“–Geliyor!”

Neye göre yazdı, neyin nesi?

Bu kaç sene önce oldu; hâlâ “Geliyor, gelecek.” Sonradan onların bir oyunu olduğu anlaşıldı. Bu gibi hususlarda şöyle rahat hareket edin; Allah insana takatinin üstünde yük yüklemesin. Herkese takati kadar yük yükler ve sorumlu olmadığı meseleden sorumlu tutmaz, adaletinin icabıdır.

Allah, size Mehdi'nin çıktığını gönlünüzün razı olacağı bir şekilde duyurur. Duyurunca tâbi olursunuz. Öyle, “Galiba otuz yaşındaymış, filanca yerde saklanıyormuş, bilmem neymiş.” gibi çeşitli rivayetler çıkıyor. Aslı çıkmıyor. Aslı çıkmayınca da hem kendilerinin moralleri bozuluyor hem de bu işi çok konuştukları kimselerin moralleri bozuluyor. Bu sefer çeşitli problemler başlıyor. Bu meseleyi böylece söylemiş olalım.

f. Allah'tan En Uzak Kimse

Gelelim bu dersin, bu oturumumuzun üçüncü hadîs-i şerifine.

Bu hadîs-i şerîfi İbn-i Asâkir Ebû Ümâme RA'dan rivayet etmiş. Şöyle buyruluyor:⁵

أَبْعَدُ الْخَلْقِ مِنَ اللَّهِ رَجُلَانِ رَجُلٌ يُجَالِسُ الْأَمْرَاءَ
فَمَا قَالُوا مِنْ جَوْرِ صَدَقْتَهُمْ عَلَيْهِ وَمُعَلِّمُ الصَّبِيَّانِ

⁵ İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXVIII, s.18; Ebû Ümâme RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.XVI, s.22, no:43761; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.I, s.112, no:164.

لَا يُوَاسِي بَيْنَهُمْ وَلَا يُرَاقِبُ اللَّهُ فِي الْيَتِيمِ

(كر. عن أبي أمامة)

RE. 7/8 (*Eb'adü'l-halki mina'llâhi racülâni: Racülün yücâlisü'l-ümerâe, femâ kâlû min cevrin, saddakahüm aleyhi; ve muallimü'ssıbyâni, lâ yüvâsî beynehüm, ve lâ yurâkıbu'llâhe fi'l-yetîm.*)

(*Eb'adü'l-halki mina'llâhi*) “Mahlûkatın, özellikle insanların Allah'tan en uzak olanı; Allah'ın rahmetinden uzak, Allah'ın sevmediği, yanlış yolda olan, Allah'ın gazap ettiği kötü durumda olan kişi, (*racülâni*) iki tip adamdır. Mahlûkatın Allah'tan en uzağı iki tip adamdır.”

Çok büyük kusurlu iki kimse anlatılacak: Bunlar Allah'ın sevmediği insanlardır, Allah'tan uzaktır, Allah'ın rahmetinden uzaktır, Allah'ın gazabına müstahaktırlar. (*Raculâni*) “İki insan, iki adam.” diyor ama sınıf kastediliyor, tip kastediliyor.

Allah'ın en sevmediği, Allah'tan en uzak olan insanlardan birisi kimdir?

(*Racülün yücâlisü'l-ümerâe*) “Bir adamdır ki bir adam tipidir ki emirler, komutanlar, başbuğlar, siyasî iktidar sahibi kimselerin meclislerinde bulunurlar, onlarla düşüp kalkarlar, otururlar. (*Femâ kâlû min cevrin, saddakahüm aleyhi*) O siyasîlerin, başkanların, emirlerin cevr ü cefâ, zulüm bâbında, yalan yanlış, günah bâbında söyledikleri şeyleri tasdik ederler. Dalkavukluk yaparlar; ‘İsabet buyurdunuz, çok haklısınız efendim, gerçekten öyle efendim!’ derler.”

Ne gerçekten öyle? Bunlar zulmediyor, cevrediyor, yanlış söylüyor; nefsinden, şeytanî ve dine aykırı konuşuyor. Ne tasdik ediyorsun?

Allah'ın indinde en uzak, Allah'ın rahmetinden en uzak insanlardan bir tip bu... İktidar sahiplerinin koltuğunun altında, meclisinde, yakınında el pençe divan; ne derse, "Eyvallah efendim, tamam efendim!" diye dalkavukluk eden kimse.

Peygamber Efendimiz iki tip insandan bahsediyor:

İktidar sahipleri, emir, komutan vesaire paralı pullu ağa, paşa insanların yanına sokulup onlara dalkavukluk eden cevr ü cefâ bâbında söyledikleri şeyleri bile tasdik eden; bu bir.

(*Ve muallimü's-sibyâni*) "Çocuklara öğretmenlik yapan kişi ki, (*lâ yüvâsî beynehüm*) aralarında eşit davranmıyor. Vereceği şeyleri eşit olarak vermiyor. (*Ve lâ yurâkıbu'llàhe fi'l-yetîmi*) Yetimi gözetmek hususunda Allah'tan korkmuyor."

Bu ikisine Allah çok kızar. Bunlar Allah'tan en uzak insanlardır. Bu iki tipi biraz bahis konusu etmek istiyorum.

Muhterem kardeşlerim!

İslâm'ın en teşvik ettiği, en güzel vasıflardan birisi adalettir. Adalet, dürüstlük, doğruluk, hakkaniyetli olmak... Terazi elinde olup her şeyi hakkaniyetli yapmak çok önemlidir. Ve İslâm adalete o kadar büyük bir önem vermiştir ki, müslümanın kendinin aleyhine bile olsa,

canı gibi sevdiği anasının babasının, akrabasının aleyhine bile olsa adaletten ayrılmaması lazım gelir. Kendi kendini mahkûm etmesi lazım:

“—Evet, ben bu hususta suçluyum, şu cezayı hak ettim.” diye kendisini yargılaması lazım!

Şeyh Şâmil’i böyle anlatırlar: Kendini mahkûm etmiş, Kendisini bilmem kaç kırbaç kırbaçlattırmış. Anasına sokulmuşlar, demişler ki;

“—Biz bu Ruslarla baş edemeyiz, bu heriflerin silahları, güçleri, kuvvetleri var; her şeyleri yerli yerinde. Şu Şeyh Efendi Hazretleri’ne söylemeniz de bunlarla bir anlaşma yoluna gitse, sulh etse, biz bunlarla savaşmasak.”

Kendileri söyleyemiyorlar. Şeyh Şâmil’in anasına gitmişler. “Sen annesisin, sana bir şey diyemez, seni de kıramaz.” demişler; öyle bir politikayla anasına gelmişler; teslim olmayı, sulh olmayı veya anlaşma yapmayı teklif etmişler.

Anası da:

“—Evladım, böyle böyle diyorlar. Bu mücadelenin sonu yok; acaba, bıraksan mı bu mücadeleyi? Bunlarla bir sulh, bir anlaşma, bir vazgeçme olsa mı?” deyince bir durmuş mübarek...

Şeyh Şâmil, Nakşibendî Tarikatının büyüklerinden, Hâlid-i Bağdadî Efendimiz’in Kafkasya’daki halifelerinden, mücahidlerin en meşhurlarından mübarek zât... Demiş ki:

“—Ana, bu sözü başkası söyleseydi çok büyük suç olduğu için ona şu kadar kırbaç cezası vermem

gerekirdi. Sen söyledin. Şimdi ben ne yapayım? Bu lafı sen söyledin, söylenecek laf mı bu?”

Müslüman kâfirin karşısında geri durur mu?

Ruslar yenilmezmiş! Bak, Afganlıları yenebildiler mi?

İnsan gözü korktuğu zaman yeniliyor. Gözü korkmadığı zaman bir şey olmuyor.

Amerika Irak’a bir şey yapabildi mi? Herkes sanıyordu ki iki günde tepeleyecek. Gözü korktuğu zaman insan zaten yıkılmış oluyor, savaşta yenik düşmüş oluyor.

“—Şimdi bunu bakası söyleseydi şu kadar kırbaç vurduracaktım. Sen benim anamsın, sana kırbaç vursam elimde kalırsın, şu kadar yaşlısın, belin kambur, yaşın yetmiş seksen. Ölsen ben senin malına mirasçı olacaktım; senin cezanı benim çekmem lazım.” demiş, sırtını açtırmış; “Kaç kırbaç vurulması lazım gelirse anamın yerine bana vurun!” diye kendisine vurdurtmuş.

“Anası o sözü teklif etti.” diye, kırbacı kendisine vurdurtmuş. Büyüklerin hâli böyle enteresan oluyor.

Adalet, İslâm’ın esasıdır. Adaleti, hakkı söyleyeceksiniz. Kimin karşısında olursa olsun doğruyu söyleyeceksiniz.

“—Dokuz köyden kovarlar!”

Kovsunlar be! Allah’ın mülkü geniş, onuncu köyü kurarsınız. İki köyün arasından, dağın kenarından bir başka köy kurarsınız. Hep dürüst insanlardan müteşekkil güzel bir köy olur. Bir sürü yalancının, dolancının arasında olacağınıza

daha rahat edersiniz. Biraz kovulur gibi olursunuz ama ertesi gün daha rahat edersiniz.

Zulüm nereden çıkıyor?

Zulüm iki şeyden çıkıyor: Bir, cahillikten. İki, kaba kuvvetten.

Adam cahil, Allah'tan korkmuyor. Başına ahirette ne belâlar geleceğini bilmiyor. Din konusunda bilgisi yok, hadislerden ayetlerden nasibi yok, imandan nasibi kıt... Zır cahil adam... Aldırmıyor, Allah'tan korkmuyor, pervasız, eşkıyâ... Böyle bir sürü eşkıyâ olabilir, Allah'tan korkmayan, dini imanı zayıf insanlar olabilir. Ama bir de elinde güç kuvvet, silah, para pul oluyor; bir köyü basıyor, şu kadar çocuğu öldürüyor.

“—Bu çocuklardan, bu köy halkından ne istedin?”

“—Olsun, ben bir mücadele veriyorum, ben bunları öldüreceğim!” diyor.

“—Yahu bunlar sana ne yaptı? Bu kadın sana bir şey yaptı mı? Bu çocuk sana bir şey yaptı mı?”

“—Yapmadı.”

“—Savaşmayan kadınlara, çocuklara, ihtiyarlara dokunmayın. Kendi hâlinde ibadethanesinde ibadet eden rahiplere, insanlara dokunmayın!” diyor Peygamber Efendimiz SAS.

Savaşa gönderdiği kimselere tavsiyesi bu. “Sadece savaşan, size silah çekenlerle savaşın.” diyor. Onun için müslümanlar zafer kazanmışlar. Adaletle hareket etmişler.

Saddam Kuveyt'e girmiş, Bangladeşliler'in bütün paralarını almış. Bangladeşliler'den ne istedin? Bu adamcıklar zaten dünyanın en fakir müslüman milleti; parasız pulsuz, yoksul, hizmetçi, çöpçü... Bu zavallılar Allahu âlem Kuveyt'in en aşağı işlerini yapıyorlardır. Bunların içinde zengini yoktur. Hepsi fukarânın fukarası, gıdasızlıktan çıtı pıtı karınca gibi ufak tefek insanlardır. Sen bunların parasını niye aldın?

Kaç senedir orada para biriktirdi zavallı, şimdi memleketine gidecek parası yok. Büyük zulüm!

Hadi Kuveytli zengin, ağa paşa; onun konağına girdin, bileziğini aldın, pırlantalarını cebine doldurdun... Pekiyi bu Bangladeşli'den ne istedin? Bu fukaracıktan ne istedin? Ağzı var dili yok, zavallı...

Güç kuvvet nereden oluyor? İki şeyden yapıyor.

Bir, cahillik oluyor, gaddarlık oluyor, kalbi kararmış oluyor. İki, elinde güç kuvvet oluyor.

Destekleyenlerden oluyor. Etrafında menfaat şebekesi teşekkül ediyor. Para dağıttığı zaman ona razı olan insanlar oluyor. Onlar da onun etrafına silahlanıyorlar. Bakıyorsun kırk kişilik kırk harami çetesi o köyü basıyor bu köyü basıyor.

Neden? Aldıklarını bölüşecekler. O istifade ediyor. Menfaat şebekesi bir mafya teşekkül ediyor, böyle oluyor.

İslâm her ikisine de savaş ilan etmiş. Cahilliğe savaş ilan etmiş.

Herkes haddini bilecek. Kur'an'ı bilecek,

hadisi bilecek. Allah'tan korkacak. İlim irfan sahibi olacak. Bu bir. İkincisi; herkes zulmün karşısında olacak. Hak sözü söyleyecek ve zalime asla yardım etmeyecek. “—Sakın zulmeden kimselere meyletmeyiniz, destek olmayınız. Sonra siz de cehenneme düşersiniz, cehennem ateşi sizi de yakar!” diye Kur’ân-ı Kerîm’de tehdit var. Onun için bir zalime tebessümle bile destek olmamak lazım. Kaşını çatacaksın. Alkış bile olmayacak. Yanına sokulmak da olmayacak. Adam yalnız kaldı diye hiçbir şey yapamaz, sudan çıkmış balığa döner. Bu muydu eşkiyâların reisi? Yanında kimse kalmamış. Şimdi sokakta çocukların maskarası durumuna düştü. Neden? Etrafında kimse kalmadı. Etrafında kimse kalmayınca gücü kuvveti kalmıyor. Onun için, destek olmamak lazım!

Allah’ın rahmetinden en uzak insanlardan birisi zalimlerin, sultanların, emirlerin, komutanların, güç kuvvet sahibi insafsız cahil gaddar insanların yanında, ne söylerse eyvallah diyor, tasdik ediyor: “—Haklısın efendim. Doğru efendim. Evet efendim. Tabii efendim... Hücum etmek lazım efendim. Kesmek lazım efendim...” Pohpohluyorlar, destekliyorlar; bir kese altını alıyor, cebine koyuyor: “—Bugün bu adamı kandırdık, bir haftalık maaşımız tamam.” diyor, gidiyor. Müslüman her yerde dobra dobra doğruyu söyleyecek ve hiç zalime destek vermeyecek.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶

⁶ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.527, no:4344; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.471, no:2174; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1329, no:4011; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.19, no:11159; Hâkim, *Müstedrek*,
44

أَفْضَلُ الْجِهَادِ كَلِمَةٌ حَقٌّ عِنْدَ سُلْطَانٍ جَائِرٍ

(د. ه. عن أبي سعيد؛ حم. ه. طب. عن أي أمامة؛ ن. عن سمرة؛ حم. ن. هب. ض. عن طارق مرسلًا)

RE. 76/11 (*Efdalü'l-cihâdi kelimetü hakkun inde sultânin câir*) “Cihadın en faziletlisi, zalim sultanın karşısında hak sözü söylemektir.”

Sen çıkıp; “Yanlıştır, bunu yapman doğru değildir!” diye söyleyeceksin!

İkincisi de çocuk yetiştiren insan çocuklara eşit muamele etmiyor, kendisine verilen şeyleri onlara eşit dağıtmıyor, yemesi içmesi, öğretimi ve sairesi hususunda eşit muamele etmiyor. Ve yetime göz kulak olmuyor. Peygamber Efendimiz zamanında tabii yetimler çoktu.

Neden? Herkes savaşa gidiyordu, şehid oluyordu,

c.IV, s.551, no:8543; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.352, no:1101; Hâmidî, *Müsned*, c.2, s.331, no:752; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.II, s.247, no:1286; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.358, no:1448; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXIII, s.305; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1330, no:4012; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VIII, s.282, no:8081; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.II, s.166, no:1596; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.93, no:7581; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.II, s.248, no:1288; İbnü'lCa'd, *Müsned*, c.I, s.480, no:3326; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.V, s.176; Rûyânî, *Müsned*, c.III, s.337, no:1161; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.370; Ebû Ümâme RA'dan.

Neseî, *Sünen*, c.VII, s.161, no:4209; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.314, no:18850; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.435, no:7834; Ziyâü'l-Makdîsî, *elEhâdîsü'l-Muhtâre*, c.III, s.230, no:123; ed-Dûlâbî, *el-Künâ ve'l-Esmâ'*, c.I, s.238, no:427; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXIV, s.421, no:2939; Târik ibn-i Şihab Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.64, no:5511 ve c.XV, s.923, no:43588; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.172, no:457; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.V, s.198, no:3981.

geride yetimler kalıyordu. Onlara bakılması geride kalan ümmetin boynuna borç oluyordu.

Peygamber Efendimiz:

“—Yetimi kollayan cennette benimle böyle olacak buyurdu.” Yani yan yana olacak, cennetlik olacak demek.

Evine alacak, yetime bakacak, koruyacak kollayacak. Müslümanın vazifesi bu.

Sonra o yetim çocuklar annesiz babasız; onlar eğitimsiz kalmayacak, yetiştirilecekler. Bunun yetiştirilmesi için birisine teslim ediliyor:

“—Sen bunların muallimi ol. Al sana beytülmâlden şu kadar para, bunları eşit dağıt. Giyimlerine kuşamlarına dikkat et!” diye.

Tabii o onu öyle yapmazsa; birisini kayırır ötekisini ezerse, yetimi gözetmezse, bu bir görevi kötüye kullanma numunesi.

Buradan başka misallere geçebiliriz. Bize verilmiş olan daha başka sorumlulukları da suiistimal etmek, yanlış kullanmak da aynı Allah’ın gazabını celb edici durum olabilir. Hangi görevi almışsak adaletli yapacağız, güzel yapacağız. Kimsenin hakkının yemeyeceğiz. Kimsenin hakkını çiğnemeyeceğiz. Hakkının korumasını bilmese bile hakkını biz koruyacağız.

Hz. EbûBekr-iSıddîkEfendimizPeygamberimiz’in vefatından sonra, halife olduğu zaman bir hutbe irad etmişti. Orada demişti ki:

“Sizin içinizde haklı olan, hakkı alınıncaya kadar sanki sizin eşrâfınızdanmış, en şerefli, en itibarlı ailenin ağasıymış, en kıymetli, hatırı

kollanacak insanmış gibi benim nazarımda en kuvvetlidir. Haksız olan da isterse bir kabile reisi olsun, ister arkasında kavmi kabilesi silahlı ordusu olsun, benim gözümde sinek kadar kıymeti yoktur, en zayıfınızdır.”

Bu ne demek?

“—Ben sizin içinizden haklıyı tutarım, tutacağım, destekleyeceğim ve onun hakkını alıncaya kadar icap ederse sizin ağalarınızla, kabile reislerinizle, mafyalarınızla çatır çatır çarpışırım. Bir kişinin hatırına haksızlık yapan bir kabileyi karşıma alırım, mücadeleyi göze alırım, tedip ederim.” demek.

Adalet bu. Bir kişi haklı oldu mu tamam...

Şimdi hak adalet vesaire bu ölçülerle yapılmıyor; adamın itibarına, mevkiine makamına göre yapılıyor. İtibarlı kimseye baş köşeye, maraken koltuğuna oturtuluyor:

“—Tamam efendim, siz buyurun gidin.” deniliyor.

Öbür taraftaki haklı adam hakkını arayacağım derken, aradan on sene geçiyor, yirmi sene geçiyor, hakkını aramaktan pişman oluyor, perişan oluyor; Allah’a bırakıp göçüp gidiyor. Halbuki adaleti şıp diye anında tahakkuk ettirmek lazım.

Bizim memleketimizde bir trafik sigortası var mesela, hiçbir işe yaramaz. Kaç defa başımdan kaza geçti, hiçbir işe yaramaz.

Neden? O paralar sadece trafik sigorta şirketlerinin yaşamasına sebep oluyor,

göstermelik. Kaza olduğu zaman sana hiçbir faydası olmuyor.

Benim evimin önünde duran arabama adam sarhoş, geliyor çarpıyor; adalet tahakkuk edecek diye altı ay bekliyorsun. Değişecek parçaların bilirkişiden fiyat listesi alınıyor... Senin zararının üçte biri bile ödenmeden geçip gidiyor. Böyle şey olmaz. Üç ay, altı ay sen arabasız kalıyorsun; arabanın değeri yüzde elli düşüyor, sıfıra iniyor. Böyle adalet olmaz.

Almanya'da nasıl oluyor?

Almanya'da adamın arabası haksızlığa uğramışsa gidip yenisini alabilecek kadar para alıyor. Hemen anında, çarçabuk, derhal temin ediliyor.

Adaletin hızlı yürümesi lazım! Adaletin öyle altı ay bekleyinceye kadar tahammülü yok. Süratle halledilmesi, bitmesi lazım.

Allah bizi haktan adaletten ayırmasın... Kimseye cevir, zulüm yaptırtmasın... Cevir, zulüm yapan insanlara destek oldurtmasın... İnsanların ihtilaflarında zalim haksız tarafta bulundurtmasın... Allah'ın sevdiği kul olmayı nasib etsin... Allah'ın sevdiği yolda yürümeyi nasib etsin... Allah'ın sevdiği gibi yaşamayı nasib etsin... Allah'ın sevdiği işleri, salih amelleri, güzel sevaplı işleri işlemeyi nasib etsin... Hayırlı, sevaplı, ecirli, uzun bir ömür sürüp, huzûr-u izzetine sevdiği razı olduğu, yüzü ak alnı ak kulları olarak varmayı nasib eylesin... Cennetiyle cemaliyle müşerref eylesin...

Bi-hürmeti esrârı sûreti'l-fâtihah!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŐAN
16. 09.1990 - İskenderpaŐa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİNE PDF olarak
ulaŐmak için tıklayınız.](#)

